

ALI

Aziana Letro Ide

Numero 7

7ma junio 2012

En paco ed amikeso

Redakistala Grupo 2
V.R. Srinivasan ed Allan Rockett.

eposto: vasanvrs@gmail.com
ed allmarangie@gmail.com

Kara lekteri,

Ni es felica informar ke amiki multa skribis a ni pos lektar ALI-6 e donis lia komenti.
Me gratitudas pri to.

La imajo quan vu vidas en la unesma pagino es
vidajo di Marina plajo bela, che
Chennai, India.

Ni es trista ke nulu povas sendar la pruvo pri
"Impresez".

Kordiale

Srinivasan
(vasanvrs@gmail.com)
Chennai, India
7ma junio 2012

En ca edituro.

Forjetaji	3
Tradukita da V.R. Srinivasan.	
Jack Sim, 'Tualet-Viro'	3
da V.R. Srinivasan	
La yuna detektivi	5
Tradukita da A. Rockett	
Vivez til la limito.	8
da V.R. Srinivasan .	
Matematiko dop Impresez!	9
da V.R. Srinivasan .	
Vilajo kurtizado.	9
Tradukita da V.R. Srinivasan.	
Disdono di *Bridjo.	12
Da V. R. Srinivasan.	
Iluminez!	13
Da V. R. Srinivasan	
Amla / nellikai murabba.	13
[Recepto]	
Baingan Bartha	13
[Recepto]	
Mixuro	14
Solvez la cifro!	14
Kartuni	15
Israel—Unika socii	16
Da Jaime Alcoba	
Joki	17
Pri la tamila film-indutrio e to	17
quo duras inspirar ol.	
Da Jaime Aecoba	

FORJETAJI

da Kishore Kumar

Tradukita da V.R.Srinivasan.

[Siorulo Kishore Kumar esas skriptisto Tamila]

Tadie quale kustumale me venas a autobus-halteyo pos mea laboro tadiala finis. Por Ambatur ne mem un autobuso blank-plankala esis ibe. Omna esis 'delux'-ala.(1). Ravi qua akompanis me ekiris tam balde kam autobuso a Thambaram arivis. Nam por longe autobuso ne arivis me iris a la teo-butiko qua esis apude. Kustumale esus un amaso de forjetaji dop la butiko. Hodie pozesis tendo meze di la amaso de forjetaji. Onu qua esis teo drinkanta esis dicante a sua amiko ke la personi qui esis en la tendo venabas por pozar metal-filo por BSNL(2) .

Viri finiginte sua labori esis ludanta kun 'beedi'(3) en la un manuo ed lud-karti en altra. Mulieri esis koquanta serioze por ke lu volis povar finigar la koquado ante tenebreskas.

En ta amaso de forjetaji tri pueri ludis kun balono lacerita sen mem irga pedvestaro.

Nur du stradi for de ca amaso de forjetaji esas la centro di la urbo. Vestizinte kun 'T-kamizo' tensoza ed 'jeans' pantolono, por spensar la pekunio di sua patri, esis rapide iranta vers urbo-centro, un viro sur la motorbiciklo. Anke ilu esis prenanta kun su un muliero sur sidilo dopala. Li parolesis ula linguo Tamilatra.

Dicas ke Deo existas. Se do, pro quo es tala vivo nur por ta tri pueri. Pekunio iras nur a ti qui ja havas la pekunio. Kande me esis pensanta tale mea autobuso 62 arivis. Me pagis por la teo e kureskis por prenar sidilo apud fenestro en la autobuso.

3

Ni omna pensas pri lo ke pro quo even-tas tale maniere ma inter to nia laboro vokus ni. Ni oblivious pri ico ed komenceskus nia laboro propra. Anke miquanto de ni ne mem komenceskis reflektar!

- (1) Vehar en autobusi kun planko blanka kus-tus mine kam lo en 'delux'-ala.
- (2) BSNL referas la ta fako di governerio qua apartenas ad afero koncernanta telefono.
- (3) 'beedi' es sigareto chipa facata ek folii specala

Jack Sim, 'Tualet-Viro' da V.R. Srinivasan

[Kolektita de intereto]

"Sanigo es plu impor-tanta kam nedependo." dicis Mahatma Gandhi.

Faktori multa kontributas a la manko di so-cietale-ekonomikla progreso mond-vaste ma un esabas neremarkata til nun. Tualeti!

Laborinte en la konstruktado-industrio ed evinte 40, nedependo financiale, S-ro Jack Sim parkomprendis ke nesuficanta facilesi di sanigo esis un ek la rezoni dop la manko di progreso en nacioni developanta. Armizita kun tualet-brosilo, ilu luktis unesme kun la problema da serchar ruptar la tabui cirkon-danta la tualeti / sanigo ed legitimigar ol por la kulturo. Quik pos ico vinkesis homi esus plu expresiva ed partigar ideii pri la sub-jekto.

Segun la WHO/UNICEF, evaluita nombro di 2.5 miliardo homi (40%) mond-vaste ne ha-vas acceso a rezoninda sanigo ed proxime 102 miliardi ankore praktikas aperita kakado qua es praktiko higienale riskoza. Se tala dire-ciono duras esus ankore 2.4 miliardi homi sen sanigo bazala, ye 2015. Infantil durus sufrar la maxim multa kun kurtigita viv-longeso, faliita instruktado, maladeso, nutrado neper-fekta ed povreso.

La procedo simpla di uzar tualet-facilesi propra ed manuo-lavado qui es supozita en la mondo developita, preventas la extensado di bakterii qua duktas a maladesi potenciale fatala, exemple, diareo e kolero. Sanigo plu bonigita es esencala por reduktar la efektigo di ti maladesi. Sanigo bona anke kreas cirkumaji materia qui augmentas sekureso, digneso e su-estimo.

Pro la graveso di problemo e ke sanigo decanta esante kritikala por la develops, tualet-paralado bezonas diveneskar plu vocala e rapide! Ka latrini povas chanjar la mondo kom loko plu bona? Segun su-proklamita tualet-viro, Jack Sim, la respondo es Yes, ferma.

Ilua pazi unesma inkluzis establisar la Repoz-chambro Asociuro di Singapore (RAS) en 1998. En 2001 ilu fondis la Mondala Tualet Organizuro (WTO Angle: World Toilet Organization) ed olua skopo restas sama, nome ke omnu havas sanigo neta, sekura, tala ke omnu havas moyeni por spensar e ekologiale bona e sustenebla.

La Mondala Tualet Organizuro (WTO- Angle) es organizuro ne-profitoza ed mond-vasta vovita por plubonigar tualet e condiciono sanigala. De sua komenci humila, la Mondala Tualet Organizuro (WTO- Angle) nun havas 153 membro-organizuri en 51 landi laboranta vers eliminar tabuo-paralado pri tualet e livrar sanigo sustenebla e vivo-standi plu alta. Aparte de Mondala Tualet somiti ed 'Expo'-i, la Mondala Tualet Organizuro (WTO- Angle) anke deklaris sua fondo-dio ye 19ma novembro kom "Mondala Tualet Dio"

Chris Lau de iCUBED.us interviewuis Jack Sim. Kelka selecti de ol. :

iCUBED.us: De ube venas vua motivo?

JS: Kande me evis 40, me ganabis pekunio kelka, esis mariajita felice, havanta 4 filii e me komencis questionar me "Do quo es la

kozo nexta por agar?". Me komencis sentar ke Tempo es la cirkulado di vivo e me mustas trovar intenco e signifiko kande spensar ti instanti dum ke li desaparas.

Me lektis, un matine, la jurnaloo ed esis Chefa Ministro Goh Chok Tong dicante "Singapore-ani devas mezurar sua afableso da la neteso di sua latrini publika" Me komencis Repoz-Chambro Asociuro en 1998 e plu tarde me parkomprenis ke esis 15 tualet organizuri sen ofico chefa. Me komencis Mondala Tualet Organizuro (WTO- Angle). Nun ni havas 153 branch-societi en 53 landi.

iCUBED.us: Pro quo vu pensas ke esas tabui multa cirkum la koncepto di tualet?

JS: Tualet es tabuo pro ke nia egi pretendas ke nam ni esas homi bela ni ne devas admisar ke ni es kapabla por produktar abomininda odoro.. Che infanteso matri docus a sua pueri ke li nultempe parolas pri tualeti se li volis respektita. Li anke dicus ke ti ne devas em-barasar ni avan gasti specale dum repasto. Plu tarde dum instruktado li avertesis ke se li ne studias bone li darfias laborar kom tualet-netigisti! Do la stigmato restas. (Tualet e kozi relata es ulmaniere 'shamoza'). Ni deklaris nia fondinta dio, 19ma novembro, kom Mondala Tualet-Dio. qua es festita singla yaro.

iCUBED.us: Do ka plu bona tualet-facilesi e sanigo plu bona duktas a societo plu progre-siva? Quale koncepti di sanigo ligita a de-velopo ekonomikala?

JS: La tualet es un ek maxim bona inventado en historio humanala. Sanigo es la medikamento preventiva en mondo qua es maxim chipa. Kande sanigo bona portas higieno, vu obtenas homi sanala qui povas laborar e produktar. Ico es pasporto esencala ek povreso. Kande pueri havas vermi intestinala li tedes e dormas en la klaso. Li lernas mine ed indijas nutraji pro ke la vermi parti-gas granda parto. Tala condicioni ne es bela por kresko. Havanta nula tualeto-facileso signifikas ke mushi visitas la latrini e nutraji.

Maladeso es anke transmisita per fingri, pedi, fluido e.c. Kande pueri es malada gepatri ne povas irar por laborar e li perdas revenuo. Maladeso ofte facas indijanti embarrasata.

LA YUNA DETEKTIVI (sequo)
da H.L. Sullivan.
tradukita ek Esperanto da Allan Rockett

V

Venis jovdio, e la jemeli apene povis manjar pro eciteso. Andreo ek-prenis kesto ek la ligno-hangaro e pozis ol apud la muro. Omno esis pronta. Ye non kloki vespero, quale kustumale, la familio iris al dormo-chambri, ma Andreo e Lizbeta ne desmetis la vesti. Li vartos sendorme, til kande ulo eventos.

Longe li vartis. Omno esis silencema e tenebrala, pro ke la luno ankore ne aparis, e la cielo esis kovrita da nubi. Lejera venteto suflis ek la direcione di la vilajo, e pos longa varto Andreo audis horlojo, qua batis la horo. Il kredis, ke ja esas nokto-mezo, ma la horlojo sonis nur dekfoye! Do, esis nur dek kloki...la nokto forpasis lente! La puerulo esperis, ke ulo balde eventos, ed anke ke Lizbeta ankore restis vigilanta, pro ke li ne povis vartar samchambre dum la geonkli esis supre.

Pasis plua mi-horo, e subite la oreli di Andreo kaptis sono. Ulu moveskis. Lor il audis tranquila pazi, qua preterpasis sua chambro, e decendis l'eskalero. Lore pordo apertis infre, e pos instanto il audis la murmurado di voci.

Tacante il apertis la pordo dil dormo-chambro, ed iris per pazo di lupo a ta di la fraterno. Kande il eniris, la chambro esis tante tenebroza, ke unesme, il ne povis vidar Lizbeta, ma il audis susuro, e fine il povis vidar el apud la fenestro.

"Li iris infre," el susuris. "Nun ni mustas vartar til kande il ekiros. Me portis kun me mea surtuto, ed en la lito, me aranjis kapkuseno tale, ke se on regardos, on kredos, ke

me dormas. Ante ni ekiros, ni facos simile ye vua lito." Itere li mustis longe vartar, e la distanta horlojo batis dek-eunesma horo ante li audis ula movado infre. Lore li audis sono, quale se ulu movas stulo. Pordo apertis e pazi sonis ye l'eskalero.

"Rapide!" susuris Andreo, "Aden la lito!" E sam-instante il desaperis sub la lito. La pazi haltis ye la chambro di Andreo, ed on apertis la pordo. Pos instanto ol Klozeskis, e la pazi venis alonge la koridoro. Lore la pordo di la chambro di Lizbeta apertis, e de sub la lito, Andreo vidis onklino Maria, qua envenis kun kandelo en la manuo. El regardis la lito, en qua Lizbeta semblante dormis, e lore ekiris e klozis la pordo. Kande sua pazi ne plu sonis ye l'eskalero, Andreo ekvenis de sub la lito.

"Semblas, ke el esas kontenta," il susuris. "El kredas, ke me esas en mea lito." Li rapide aranjis la lito di Lizbeta, e li surmetis la surtuti. Balde li itere audis pazi infre, e lore venis la sono di la domo-pordo, quan on apertis, e pose ri-klozeskis. "Nun," dicis Andreo, "Regardez tra la fenestro; il mustas venar alonge ca latero di la domo."

Pos kelka instanti, tra la tenebro li vidis plu tenebrala ombro, qua tranquile moveskis. Kande ol ja forpasis, Andreo apertis la fenestro. "Yen ilu," il dicis. "Tacante, nun venez!" Ed li ekiris, klimis trans la tekto di la ligno-hangaro, e saltis de ibe al tero. Kelka metri for li povis vidar la formo dil farmisto, qua senbruise iris en la direcione di la frontiero. Egale senbruise, la jemeli sequis.

Li bone konacis la voyeto, pro ke li ofte promenis ibe dum la dio-lumo, ma nokte ol aspektis diferanta. La arbori stacis tala nigra gardo-stacanti, e tranquile murmuris en la venteto. La gefrati joyis, ke li surmetabis la surtuti, pro ke la noktala aero esis kolda. Li tremis, ma to esis en la mezo di granda aventuro, pri quan li pensis dum multa dii.

Unfoye la farmisto haltis e turnis su, quale se il audis li, ed li stacis senmove, dop arbo-reto. Ma il marcheskis itere, e tranquile komombri la jemeli sequis ilu.

Subite, il turnis su dextre e desaparis. Kande la yuna pueri venis al loko, li trovis mikra voyeto trans la agri. Li ja esis inter la

kolini nun, ed esis plu desfacila sequar la farmisto. La formo di la viro sempre iris avan li, til subite ol desaparis. Andreo e Lizbeta haltis pro timo, ke il vidabis li e vartas lia arivo. Ma la minuti pasis, ed il ne ri-aparis, do la gefrati lente iris adavane pro serchar signo, qua montros, adube il iris.

Esis multa arboreti e roki, e li serchis cirkum multi ante Lizbeta facis krieto. Andreo iris ad el, e vidis, ke el montras ulo per la manuo.- "Videz ta arboreto kun roko apud ol," el susuris. "Esas truo en la tero dop ol. Me preske enfalis."

Andreo regardis e vidis nigra truo. Il sideskis ye la bordo, ed enmetis la gambi. Il ne povis tushar la fundo, do il sizis la arboreto per la manui, ed abasis la korpo aden la truo. Il trovis, ke il stacis sur la tero, do il lasis la arboreto e cirkumregardis. Ye un latero esis plua truo. Ol esis la enireyo di subterala tunelo, tante bone celita, ke generale, on certe ne povis trovar ol. Il helpis Lizbeta enirar en la truo, e kune li eniris la tunelo. Pos kelka pazi, ol esis sufice alta, e la pueri povis stacar vertikala, ma tante streta, ke on mustas marchar un dop la altra. Esis nula turno, ed Andreo, qua iris avane, mustis uzar la manui por trovar la voyo. Lizbeta tenis lia surtuto por ne perdar ilu.

En la komenco, la tunelo turnis de tempo a tempo, ma pose ol iris rekte, e sempre iris adinfre. Dum ke li marchis, lente pro la tenebro, li audis sencesa bruoso, qua sempre plugrandigis. Ol esis simila al bruoso di la trafiko en granda urbego.

Li ne povis imaginari, quo ol povas esar, til fine Andreo pensis pri la direcionio, e qua li iris. Lore il turnis la kapo e dicis a Lizbeta: "Ta bruoso. Ol esas la aquo-falo. La tunelo mustas duktar ad ula loko apud ol."

Pos kelka plua instanti, distante avan li aparis nedefinita, griza lumeto. Possible ol esis la fino dil tunelo. Li avaniris, e pokope la griza lumo plugrandigis, ma ol preske ne plurabiligis. Sendubite ol esis la lunlumo, ma kande li proximigis ad ol, ol semblis briletar en ula stranja maniero. La bruoso di la aquo-falo nun esis lautega.

Subite, li trovis su ye la fino di la tunelo, e qualia vidajo montreskis a lia okuli! Altra

tunelo semblis transirar to, alonge qua li venis, ma la kontrea muro esis ek vivanta aquo! La tunelo esis voyeto, qua iris sub la aquo-falo! La luno brilis tra la aquo, qua ri-briletis e lumizis la voyeto per arjenta lumo.- To, do esis la sekreta voyo dil kontrabandisti! Super, alonge la bordo dil rivero, sempre marchis e rimarchis la gardisti, ma li nultempe povus trovar ta voyeto.

La jemeli ne povis vidar voyeto ye la dextra latero, do li iris sinestre, e trovis plua voyeto, qua aparante duktis for de la aquo-falo. Subite Andreo, qua iris avane haltis e pulsis Lizbeta dope. Voci sonis apude. Li preske montris su a du viri, qua sidis en angulo. Andreo rikonacis un voco, ta dil onklulo, ma il ne restis ibe. Se la viri moveskus, li certe vidus la gefrati, e kaptus li.

VI

Tacante le jemeli retro-iris, preterpasis la enireyo di la subterala tunelo, e vartis dop roko. Balde li vidis la onklulo, qua rivenis e portis granda pakos. Il eniris la tunelo, ma Andreo metis la manuo adsur la brakio di Lizbeta. "Restez hike," il dicis. Me volas regardar ta voyeto por vidar, se posible, adibe ol duktas."

Il transiris til la loko, ubi il audis la voci di la du viri, e dum ke il lente e sorge venis al angulo, subite la altra viro aparis. Saminstante il kaptis Andreo e tenis ilu per forta brakii. "Quon vu facas hike?" il questionis. "Me facas promenado," respondis Andreo kuraje.

"Qua savas ke vu venis?" dicis la viro. - "La polico!" respondis la yunulo.

"Me ne kredas vu. Se me pulsos vu aden la aquo-falo, on pose trovos vua kadavro e kredos, ke vu falis aden la rivero."

Andreo tremeskis. Ka tala esos la fino di la granda aventuro, e di ilua vivo? Ma plue parolis la viro. "Tamen, me ne esas ocidanto. Ma me ne povas permisar, ke vu estez libera, por informar la polico pri ni. Vu venos kun me, e me transferos vu a mea chefo. Possible il ocidos vu; me ne savas." Ed il tiris Andreo pos ilu aden la voyeto. Ante il desaparis, Andreo regardis dope a la roko, ibi Lizbeta varjis. Il kredis, ke povas vidar elua pala vizajo,

qua regardis omno, qua eventis.

Lore il ne plu povis vidar el, pro ke il esis sur kurta voyeto, ed un instanto pose il esis en altra tunelo. Ol esis tre longa, ma la viro marchis rapide, e la puerulo mustis sequar. Dum longa tempo la viro tiris Andreo rapide tra la tunelo, til fine la puerulo vidis mikra lumo distanta avan li.

Kande li atingis la lumo, il trovis, ke ol esis la fino dil tunelo, e li itere esis sub la cielo. Li esis nun inter roki, e la viro tiris ol alonge desfacila voyeto, ma pos kurta tempo la voyeto duktis li al plu granda voyo. Esis ankore tenebro, ma la luno brilis tra la nubi, ed Andreo povis vidar la voyo, qua duktis li inter alta arbori. Il atence remarkis omno; posible il bezonus la savo pose.

Pos longa marchado la puerulo vidis domo, e il supozis ke ta esas la urbeto Svenburg. Subite, la viro turnis su ed Andreo al la pordo di un ek la domi.

La viro frapis ye la pordo, qua balde aperitis ed ene il vidis muliero. El signalis ke li enirez lore el klef-klozis la pordo, e li iris aden mikra chambro. Lampo stacis sur la tablo, e per olua lumo Andreo povis klare vidar, por la unesma tempo, la vizajo di sua kaptinto. Il esis granda viro kun nigra hari ed okuli, ed il respondis per kurta frazi dum ke la muliero questionis ilu pri Andreo. La puerulo remarkis, ke el nomis la viro "Helmo", ed il supozis ke ta esas ilua personala nomo. Il ne havis ideo pri ilua familiala nomo.

Balde Helmo itere prenis ilua brakio, e duktis ilu adsupere alonge tenebra, streta eskalero al tre mikra chambro, en qua esis lito e lavmoblo. Sur la tablo esis krucho. Camulte Andreo vidis per la lumo dil luno, qua envenis tre mikra fenestro qua troveskis alte en la muro.

"Hike vu restos til kande on decidos, quon facar pri vu," dicis Helmo. Lore il apertis kesto e ekprenis flogilo. "E se me audos ula bruoso de vu, vu sentos ica," il dicis. Lore il foriris, ed Andreo audis la turnado di klefo en la seruro. Tedesita pos la aventuro, por ke il ne dormis dum la tota nokto, Andreo kusheskis sur la lito, e balde dormeskis.

Kande il vekeskis, la suno brilis sur la krucho, ed anke stulo qua stacis en angulo di

la chambro, ma esis nulo altra. Ankore **7** kelkete fatigita, il restis sur la lito e pensis pri la aventuro. Ube nun esis Lizbeta? Felice, Helmo ne vidis el, e ne savas, ke anke el esis sub la aquo-falo. Esis felice anke, ke Helmo ne kriis ad onklulo Konrad, kande il trovis Andreo, por ke nun, la onklulo savis nulo pri la afero. Kad il ja trovis, pensis la puerulo, ke la jemeli ne esas che la farmodom? O ka Lizbeta retro-iris adube, e, se yes, quon el dicis al geonkli? E quale el explikis la absenteso di Andreo?

Tale pensis la puerulo dum ke il kushis sur la lito. Lore il audis pazi, qua acensis l'eskalero. La pordo apertis, e Helmo envenis. Il portis pleto, sur qua esis kelka peci di pano. "Yen vua dejuneto," il dicis, "Esas aquo ibe en la krucho." Ed il signalis per la manuo al tablo.

"Ma vu ne adportis taso" dicis Andreo. "Taso? Pro quo vu deziras taso? Vu havas manui, ka ne?" E kun kurta rido, Helmo ekiris e itere klef-klozis la pordo.

Andreо iris al pordo e frapis ol laute. "Me deziras taso," il kriis. Il audis, ke la pazi di Helmo retrovenis, la pordo ri-apertis, e la viro eniris. Il marchis rekte a la tirkesti di la tablo, ekprenis la flogilo, e turnis su ad Andreo. La yunulo esforcis defensar su, ma il povas facar nulo kontre la grand, fortia viro, qua tenis ilu facile per un manuo, dum ke per la altra il donis al ilu du fortia frapi di la flogilo. Andreo sentis la severa doloro ye la dorso, e apene povis ne kriar. "Yes," dicis Helmo. "Me dicis al vu, quo eventos, se me audis bruoso de vu. To esas nur por avertar vu, til vu esos preske senviva. Ne obliviez!" Ed itere il foriris.

Andreо kushis sur la lito sen espero. Il ne savis quale il povos eskapar de ibe e de Karenlando. Il kredis, ke il posible povus ritrovar la tunelo, qua duktas al aquo-falo, ma unesme il devis ekirar ek la chambro e ek la domo, e to ne esis posibla. La pordo esis klef-klozita.

Nu, il pensis, esas nula kauzo, pro quo il ne povis manjar la sika pano, e drinkar poka aquo. Il ton facis, e sentis su plu fortia e plu fresha. Lore il regardis la fenestro. Posible il povus eskapar per ol; ma ol esis tro alta en la

muro. Il mem ne povis tra-regardar ol; il povis vidar nur la cielo.

Lore, il pensis pri la stulo. Se il stacos sur ol, posible il povus atingar la fenestro. Tranquile il movis la stulo ek la angulo, pozis ol sub la fenestro, e staceskis sur ol. Il trovis, ke il povis vidar la strado! Ma sub la fenestro extere esis nulo ecepte la pavaro - distanco de dek metri! Plue, quankam la fenestro esis apartita ye du-tri centimetri ye la supraĵo, il ne povis plu apertar ol. Esis ne-possibla eskapar!

Vivez Til la Limito: Jet-viro Flugas Alte supera Rio de Janeiro

V.R.Srinivasan (foto: intereto)

Yves Rossy, la Suisiana pilotanto qua eniris la libri di historio kom la unesma persono en la aviaco historio por flugar kun alo *jet*-propulsita, kompletigabas altra stundo morto-defianta, flugante alte supera la cielo-lineo di Rio de Janeiro. Rossy qua vokas su kom *jet-viro* saltis de helikoptero kun alo quar-mashinala e rimen-ligita a sua dorso e movis cirkle en la ciel-lineo di Rio de Janeiro dum 11 minuti ye 2ma mayo 2012..

Komencante super la Lagoa Rodrigo de Freitas, Rossy procedis movar cikle la guid-marki famoza di urbi di Brazilala, tala kom la "Kristo la Redemptanto" statuo e la arei nova di Coacabana, Panema and *Sugar Loaf Mountain ante parafalagar infre adsur la Coacabana plajo.

Video kaptis Rossy, movanta inter proxime 120 e 180 milio po horo dum la tota flugo.

8

Rossy komencis developar la "Jetman" projeto en 1993. En 2006, pos plu kam 15 prototipi, il uzis alo kreita da su kun quar *jet*-machino modela, flugar dum kin minuti e 40 sekundi. Ilu portis nur altmezurilo e tre mikra regul-valvo regulilo. En mayo 2008, la 52 evoza viro facis sua flugo oficala unesme eu-per la Suisiana Alps koram la amaskomunikilii. Pos monati Rossy trans-iris la English Channel tra aero, evento qua esis dis-semita larje e vive a 165 landi. Ilu prenis 13 minuti. Delore Rossy flugabas apud du Boeing Stearman biplani portante la Breitling Wingwalkers, iris cirkle varm-aero balonego e lansis su super la Grand Canyon. Ilu anke exekutis figuri aerobiala kun du L-39C Albatros aeroplani super la Suisina Alps.

Yve Rossy,
naskita ye
22ma

agosto 1958, es pilatanto Suisiana, inventanto, e enthuziasmanto avioca. Ilu es la persono unesma atingar flugo sustenita-homala uzante alo fixigita e povizita per *jet*, rimonizita a lua dorso.

Rossy developis e konstruktis sistemo inkluzanta dorso-pako kun alo qua facesis kun karbon-fibro mirigida e aerolplane tipala. La alo havis 4.2 metri de extenso povizita per quar Jet-Cat P200 *jet* mashini adjunktita qua esis modifikita de modelo granda di mashini aerovehilala kombustebajizita per keroseno. Ilua flugo unesma eventis ye novembro 2006 en Bex, durante proxime sis minuti e non sekundi. Plu tarde Yves sucesoze flugis tra English Channel ye 26 septembro 2008 en 9 minuti e sep sekundi, atingante rapideso di 200km/h (106 mph) dum krucumar sama yare ilu facis flugo super la Alps, atingante decens-rapideso di 304 km/h (189mph) maxima e rapideso mez-valora di 124 mph.

En novembro 2008 Yves probis krucumar di la *Strait of Gibraltar*, esperante ke su es persono unesma flugar inter du kontinento uzante *jetpako*. Ilu saltis de plano mikra cirkum 1950m (6.500 futi) super Tangier en Morocco vers Atlanterra En Hispania. La fulgo expektesis prenar cirkum quarimo horo ma pro venti fortia e nubi mala, Rossy fosatizis aden la maro. Ilu deprenesis, dek minuti plu tarde, da sua suport-helikoptero ye tri milii de la rivo Hispaniana. Ilu flugesis a hospitalo en Jerez, e plu tarde liberigesis ne vundita .

La Hispaniana Rivo Gardo plu tarde riganis la *jetpako* (qua havis parafalo e flotacajo). Ye 5ma novembro 2010 ilu flugis sua jet povizita flugo-sistemo nove versionala, e exekutis sucesoze du slingi aerala ante desembarkar per parafalo. Ilu lansis de varm-aero-balonego pilotita da Brian Jones che 2.400m (7.900 futi) e flugis dum sumo di 18 minuti ante des-embarkar. La alo-extenso di vehilo maxim-recenta di Rossy reduktesis a 2m. Ye 7ma mayo 2011 Rossy flugis trans la Grand Canyon en Arizona, pos la United States Federal Aviation Administration klasiifikis ilua flgo-sistemo kom aer-vehilo, abandonis la bezono di flugo-probo-tempo duranta de 25 til 40 hori, e grantis permiso exekutar la flugo.

Yves servis kom kombatero-pilatanto en la Suisiana Aero Trupo (*Swiss Air Force*), flugigante Dassault Mirage IIIIs, Northrop F-5 Tiger IIs and Hawker Hunters. Ilu flugigis Boeing 747-i por 'Swissair'. Yare 2008 ilu flugigis por Swiss International Air Lines. Yves "Jetman" Rossy pilatanto Suisiana prenabas sua alo *jet* povizita, e dorso-pakala aden teritorio nova flugante en formuro kun paro di *jet*-i .

Standez bone amiki!

Matamatiko Dop Impresez!

9

(da V.R. Srinivasan)

Logiko dop la problemo mencionita en la preirinta numero sub Impresez!

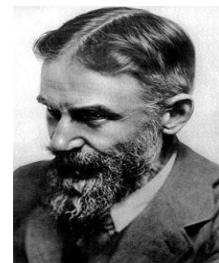
La krizala punto di la problemo mencionita en la preirinta numero es lo ke qua es la logiko dop la argumento ke la resultaĵo es dividebla per 9. La matematiko di la problemo es tale lo ke qua es mencionita sube. Lasez la nombro esar abcdef. Do, la valoro di nombro es $100000a + 10000b + 1000c + 100d + 10e + f$. Kande $a+b+c+d+e+f$ sustracionesis de ta nombro ni obtenas $99999a + 9999b + 999c + 99d + 9e$ qua es dividebla per 9, kompreneble.

VILAJO-KURTEZADO

(sequo)

da George Bernard Shaw
[tradukita da
V.R.Srinivasan.]

A: [skrupuloze rekuperanta su] Tu es justa. Me esis ruda. Ma un bona rido es valoroza centi funti a me. Me sentas me viro diferenca. Pardonbez me. Tu videz, ke tu citis dicajo di tua patro - preske epigramo - qua sugestis ke ol mustabas viro di genio.

Z: Nu, tale esis ilu. Ilu havis genio por marchar.

A: Por Quo?

Z: Por marchar. Kande ilu esis infanto su vinkis premio kom "La Infanto-Pedirero". E ka vu kredus ke mea matro esis tante endomema ke elu sentis mala volo ekirar ed efektigar sua kompraji. Pos pozar telefonilo elu nultempe ekiris tote.

A: To es stranja. Nam elu nultempe ekiris ed ilu ne esis nultempe heme, familio mustabus tranquila, ma ilua dicajo pri viro e mulieri facanta la una la altro dementao sugestas la opozeso.

Z: Tale esis to. Opozeso. Elu sempre plendis pri su esar sola ed ilu disputas ke elu mustas prenar exerco. Kande li ne esis disputanta pri to, li disputas pro me. Vu videz, ke li havis ambicio granda por me. Elu volis me divenar salono-servistino che domi granda ed ilu vola me divenar operacisto telefonilala. Ilu dicis ke ne esis irga futuro por domi granda ma esis futuro granda por telefonili.

:

A: E tu? Ka tu havis nula ambico por su ipsa?

Z: Ho, Me volis esar ule romanala, quale akrobato en cirko.

A: E quo eventis vere?

Z: Me divenis butiko-helpanto ed operacisto telefonilala che vilaj-butiko.

A Ka butiko-helpanto vilajala ed puerini...?

Z: Operacisti.

A: Pardonoz, operacisti. Ka li gana sato por krozar cirkum la mondo en plezuro-shipi?

Z: Li ne. Me vinkis la unesma premio en kunkurencu jurnalala. Mea matro volis me sparar ol. Elu dicis ke ol helpus me obtener spozulo sparema. Mea patro dicis a me ke me mustas spensar ol tote kande me havis la chanco. "tu esos povra en sua vivo tota," il dicis "ma nun tu havas la chanco vivar po kin mili per yaro por quar monati. Ne faliez to," il dicis. "Videz quale esas to. Esez lib-

era,." ilu dicis."nam li ne povas for-prenar ol de vu ultempe vu havabis ol." Ilu ideo esis marchanta turo, pasante la nokti en hoteli maxim bona, ma me selektis la shipo pro ke to es plu multa homi ed anke plu multa kostumo difera por vidar. Ultre e me povas obtenar omna marchado me deziras per marchado cirkum la ferdeko. Kande la krozo finis me retrovenas a la vilajo-butiko sen irga monet-peco.

A: Ka li deskovris ke tu ne es aristokratino?

Z: Amerikani ne savas la difero, li pensas ke mea paralado pri telefonilo es aristokrata ed le Angla ne parolus kun irgu irge. E tro multi de li es quale me.

A: Nu, quale tu sentas pri vivar po kin mili per yaro? Ka to es valoroza?

Z Esas tale dum ke la novajo duras. Vu videz, ke kande on esis heme on tedesas pri agar kozo sama omnadie, la loki sama! la vizaji sama! la rutino sama! Kande on obtenas vacanco, on foriras en trenero amasigita por exkurso varma pro ke to es chanjo ed on agus irgo por chanjo. Ma hike to es chanjo tempo tota til ke vu komencas realigar lo ke qua esas to havar hemo establisita ed apartenar ad ulube. Me ne esus trista por irar a hemo a la butiko ed la telefono. Me haveskas tante timoza 'perdita-lundo' sento ultempe. Altra tempe semblas ke to es disipado tante stulta di pekunio . Me odias disipo di pekunio.

:

A: To es punto en vua karaktero grandege atraktiva. Mea spozino kustumis disipar mea pekunio. Adherar a to ed tu esus mariajita balde.

Z. Ho me havis abundo di ofri. Ma vu savas ke esas kozo teroriganta esar spozino di viro povra kande vu esis kustumita a tasko neta ed decanta. Me vidabas tante multa yunini bri-lante joyoza divenas laboreganti sordidale olda per mariajo.

A: Ne pavorez kasos. Mea es tasko neta ma me ofte deziras ke me havis tasko krasoza por exercar me ed retenar me en

saneso. Mulieri es tante obstinata pri kolumneta ke li facas sua filiuli kleki dum ke li esus plu robusta ed ganar plu multa pekunio kom terlaboristi. Me deziras ke me esis kom terlaboristi vice skriptar guid-libri.

Z: Nu, quo esas por preventar vu?

A: Me ne es preparita por manulaboro. Mihoro de olu facus me dezirar ke me mortinta. Kin minuti de mea laboro produktus striko inter terlaboristi. Me es nur skribmashino quale terlaboristo es eskavmashino.

Z: Me ne opinionas ke la mondo es aranjita yuste. Ka ne?

A: Ni mustas prenar la mondo quale ni trovas ol. Esas ni qui ne es aranjita yuste.

Z: To es quo me intencas. Nu, me mustas ne inter-ruptar vua kaboro.

A: Vu intencas ke servisto es venanta kun supo, fine.

Z: Nu, esas mihoro pos dekeun, ka ne?

[servisto aparas kun supo ed ofras ol a Z quasizas ol avide, lore a A.]

A: No, dankas vu. Nula supo.

[Ilu divenas absorbata en sua laboro sen molestita. Elu divenas absorbata en la supo.]

DUESMA KONVERSADO

En ula vilaj-butiko ed post-ofico che la 'Wiltshire Downs' ye bela matino somerala. La vend-table ye maxim parto di sua longeso esis por komprado generala ma un extremo es reservita ed aranjita por afero postala. Paro de stuli es disponebla por klienti. Vari por vendo inkluzas jinjer-biro en boteli ek petro, tabuleti de chokolado, jari vitrala de sukraji kontenanta (aparte altri) mondello sukrizita, omna sur la vend-table, formajo, butro ed 'Hovis' pano apud balanco, ed, avan la vend-table, sako de

pomi sur la plank-sulo ed kelka kordetsaki pendanta de la trabi. **11**

Z: [ne videbla] Tri-iiin no-nnnn. Triste, nule tala nombro. Quaaannn vu volas? Doctoro Byles? Un kin-nnn. Vu es konektita.

[A envenas. Ilu es vestizita en kostumo promenadala, kun bastono ed dop-pako, ma metas brachi bona vice pantalono kurta. Vidente nulu por atencar a su, lu frapas laute sur la vend-table kun sua bastono.]

[Z aparas.]

A: Me deziras tabuleto di chokolato laktala...

Z: Danki tre multa.

A: [durante] - paro de pomi harda.

Z: Danki tre multa. [Elu ekvenas tra la vend-table por prenar la pomi de la sako.]

A: [durante] - quarimo de funto de 'Cheddar' formajo.

Z: Danki tre multa.

A: Ne inter-ruptez me. Tu povas expresar tua gratitudo pro la komendo kande me finigas. Qarimo funto de tua butro maxim bona, mikra 'Hovis' pano ed mondello sukrizita po du 'penny' valoroza

Z: Ulo altra?

A: No. danki.

Z: Danki tre multa.

[elu venas dope tra vend-table por tranchar ed ponderar butro ed formajo. Ulu sidas surveyante elua procedi habila ma sen hasta.]

A: Ka tu vendas korbi?

Z: Ni vendas omni. Ka tu ne pensas ke esus plu bona havar kordet-sako? Esas manuahabila ed ol pakigas aden preske nulo kande ol es vakua.

ar ed klozar ol, ed la jeno di lo ke me questionus me ke ka ol apertos o klozos, kun nul avantajo kompensanta, irga qua. [duros]

Disdono di *Bridjo

(daV.R. Srinivasan)

Yen altra disdono di *Bridjo.
 Notizado normala uzesas.

S = piqui. H = kordii
 D = kareli C = trefi,
 A = aso K = rejulo
 Q = rejino J = pajo

Kontrato es 4S da Sudo. Westo duktis la S2.
 Projetez la ludo..

S Q 9 6	H A 7 2	D A 9 2	E Q 7 5 3
=====			
Nordo			
S A 5 2	S 7 3	H Q 10 8 6 5 4	H J 3
D K Q 5	D 10 8 6 4 3	C J	C A 10 8 6
=====			
Sudo			
=====			
S K J 10 8 4			
H K 9			
D J 7			
C K 9 4 2			

Deklarero (Sudo) povas kontar 9 preno. Quar de piqui, du de kordii, un de singlo di kareli ed trefi. De ube la un preno plusa venas? Esas klara ke se Westo havas CA kun un plusa karti trefala Sudo povas aquirar la mankanta un preno de trefi. Ma se ne esas tale?

Aktuale la ludo iris tale. Deklarero vinkis la duko aperanta en sua manuo e ludis duesma piquo. Westo vinkis kun aso ed ludis la triesma trampo. Lore Sudo vinkis la preno

e ludis trefo a la J , Q ed A.

12

Esto retrodonis la HJ. Deklarero vinkis en sua manuo e krucimis a la HA, e *finesis la non trefala sucesoze, West montranta vakuo en trefi. Kun un plusa perdanto definitiva en trefo, la kontrakto aparas havar nula chanco. O ka esas? Quale deklarero procedus?

Deklarero devas ludar ed atingar suba pozeso.

S -	
H 7	
D A 9	
E -	
=====	
Nordo	

S -	S -
H Q	H -
D K Q	D 10 8
C -	C 10
=====	

S -	S -
H -	H -
D J 7	D Q
C 4	
=====	

Deklarero bezonabas du preni de ica situeso ma semblas ke su havas nur un. La solvuro es necerta ma ne desfacila. Ilu ludas simple sua perdanta trefo nun e Westo es ekpre-sata! Se Westo ludas kordio 'dummy' ludas non karelala. Se Westo ludas DQ, 'dummy' ludas la kordio e vinkas la du preni lasta!

Quale delektoza!

Illuminez!

da V.R.Srinivasan.

Esas tri komutilo en etajo infra. Singla de li korespondas a nur un de tri lumo-bulbi en la atiko. Vu povas turnar la komutili aden 'ek' o 'en' e lasar ti ye irga pozeso.

Bulbi ne es videbla de etajo infra. Vu povasadirar a etajo supera nur unfoyo. Quale vu povas identiigar qua komutilo korespondas a qua lumo-bulbo?

Amla / Nellikai Murabba (Grozelo Murabba)

da V.R.Srinivasan

Grozelo (Amla - Hindie e Nellikai Tamile) es frukto rara qua kontenas omna gusto excepte salsapora.

Utilo medicinala di Grozelo es senfina. Sanesala avantaji de Grozelo es:

- Avancigas plu sanala hararo e levas la absorbo di kalcio, tale kreante plu sanala osti, denti, ungli e hararo.
- Helpas mentenar haro koloro yuna, e lenticigas grizesko prematura.
- Ol es richa ye Vitamino C, ed es konacata preventar hararo-falo prematura. La fonto richa di Vitamino C de la frukto agas kom agento grande destoxiganta por ociera hepato e helpas facar la pelo klara e radianta.

Ingredienti

Raspita grezelo

1 taso.

Aquo

1/4 taso

13

Sukro

1-1/4 taso

Pulvrigita semini di kardamamo - 1/2 taso

Cinamo bastono -

1 incho

Procedo

1 Lavez e raspar la Grozeli

2 Mixez aquo, grozeli e sukro en pezofundala vazo e portar ol a la punto bolianta sur mezgrada flamo.

3 Esez mixanta konstante til ke la sukro fuzas.

4 Reduktez la varmeso e adjuntez la kardamom-pudro e cinamo bastono. Mixez dum 2-3 minuti sur basa flamo.

5 Extingez la fairo kande grozeli es klara e lasez ol desvarmeskar. Ol divenos dika dum 10-15 minuti. Vu povas mem forigar la cinamo bastono.

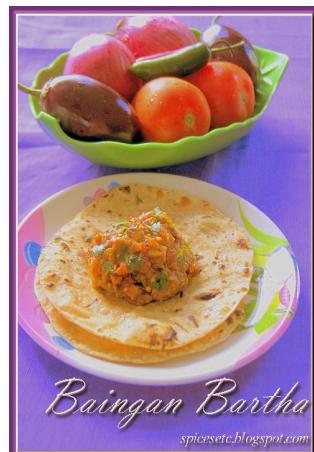
Grozelo Murabba es pronta e transferez aden jaro vitrala. Vu povas konservar ico mem por monato sub frigorizo.

Uzez ica extensaio quale konfitajo. O vu povas havar kulieredo de ico irgakande vu deziras.

Baingan Bartha

da V.R.Srinivasan

Baingan Bartha es disho Nord-Indiana facita per rostar berenjeni sur fairo direte ed koquar olua karno kun onyoni, tomati ed spici por donar a lu saporu fumuroza.

Servas:2

Ingredienti

Berenjeni	2 mezagrande
Onyono Hakita	1 mikra
Tomati hakita	2 mikra
verda chilli-pipro	1
Jinjero hakita	1 teo-kulieredo
Alii hakita	2 sheli
Oleo	1 tablo-kulieredo
Kurkumo-pudro	1 teo-kulieredo
Pudro di chilli-pipro quale dezirata	

Metodo

Frotez oleo tote sur la berenjeni. Rostez unope sur flamo mezgranda til ke la pelo divenas nigra e ruptebla. Ol prenas cirkum 15 minuti. Turnez reguloze por ke ol es koquita uniforme. Pozez aparte por desvarmeskar.

Varmez oleo en padelo. Adjuntez jinjero, alio, verda chilli-pipri, onyono e fritez til ke onyoni divenas orea bruno.

Adjuntez salo, chilli-pudro, kurkumo pudro e tomati. Koquez til ke tomati divenas mola. Senpeligez la rostita berenjeni e adjuntez lia karno. Pistez bone kun kulierego. Koquez por du minuti.

Servez varme kun 'chapati'-i (pano Indiana) o 'poori'-i o mem rizo.

Mixuro

(da V.R.Srinivasan)

Riordinez sube donita mixita leteri di singla vorto por formizar vortiIdala propre e pose formizez la respondo apta a la insinuo, ek la leteri en plasi donita inter embracili opozite singla vorto.

soiknrub _____ (3.4)

teisil _____ (3)

astenuf _____ (1.7)

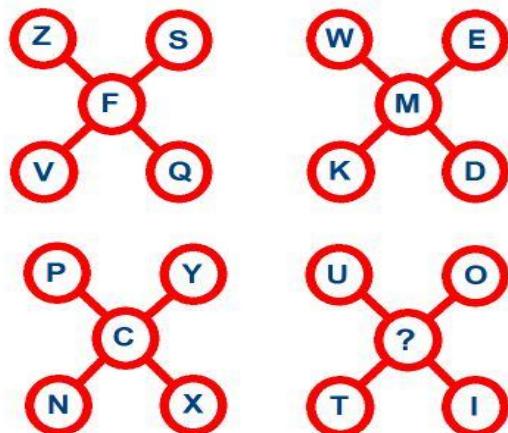
korbiur _____ (4)

Insinuo: On ne povas pensita kom honesta simple pro ke lu ne havis irga oportunajo por _____.

Solvez la cifro!

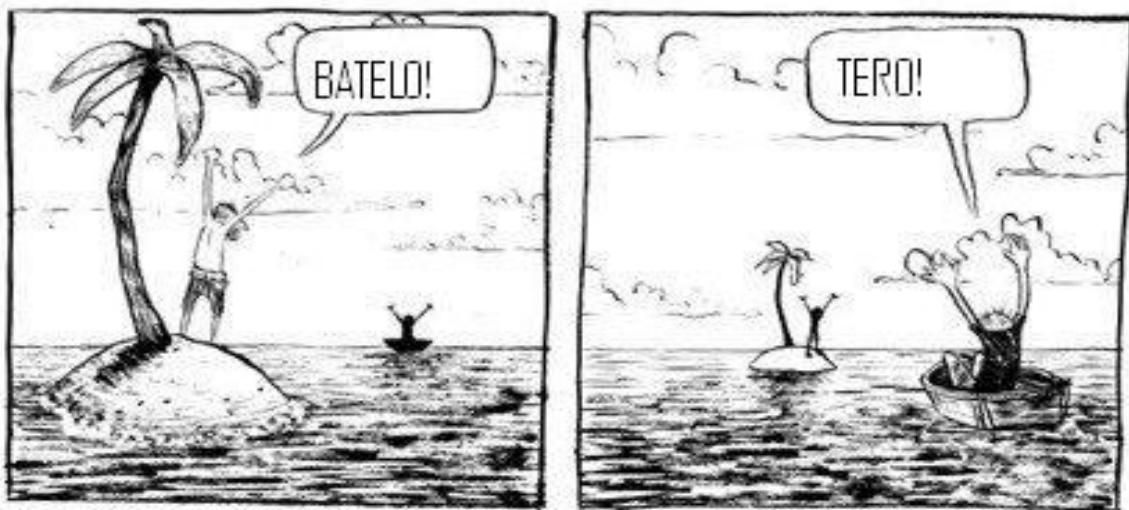

Ka vu solvar la cifro, e
deskovrar la mankanta
litero?

Amikeso sempre

Perspektivo.....

Israel: Unika socii

Da Jaime Alcoba

Ca monate la lando chanjas di Hindia ad Israel.. A l'altra extremo d'Asia estas tre mikra lando Israel. Dum la

poka tempo dil existado, e mem poka tempo antee, kreesis aden ta epoko nova manieri di organizar socii-di tala maniero ke olti existas nur en Israel. La fonto venis ek Europo e la ideii e koncepti qui divenis populara dum la 19ma jarcento-tala kam socialismo e plu equaleso.

Adsube, deskriptesas tre modeli di socio: La kibuco* (hebreo Kibbutz), la moshavo* (Hebreo moshav), e la yishuvo* (hebreo yishuv).

La kibuco* es divenita tre famoza kom ikono dil Israelea kulturo. Ol naskis per la idei dil socialismo kun la enirado di yuna yudi. Kibuco* es socio rurala, ube la produktado e la konsumado es partigita inter la membri. Antee, la membri vivis en lojeyi partigita, ma hodie singla familio habitas en sua propra domo. Antee, la membri laboris en l'agri, kreskanta legumi o frukti. Hodie, trovas fabriki o mem hoteli por la turisti eksterlanda qui vizitas Israel. La precipua kibuco* esis fundita en Degania ye la norda parto d'Israel sur la Galilea maro (Hebreo Kineret).

En la moshavo*, on laboras sur la teri kolektive, ma singla familio habitas en sua propra domo. Hodie, existas diversa diferanta tipi di moshavo*. En la plu granda nombro de moshavi*, la moyeni di produktado e la trovado di merkato facas komunale. Ma la uno di produktajo e konsumajo restas kun la familio. L'altra modelo, la kolektiva moshavo*, la teri es laborita komunale, e nulu recevas lando. La moyeni di produktado e la trovado di merkato es kolektive. La profito es partigita inter la partoprenanti.

16

Ante durar, on mustas definar la parolo yishuvo*. Ofte, on parolas di ta vorto en la kontexto historiala, kun la senco di socio yuda qua fondesis dum la yari ante la sendependenco d'Israel. En la senco e kontexto moderna, on uzas ta vorto kun la senco di urbeti, ube la habitanti posedas la sama kreduri. Olti tendencas esar socii mikra, ube la habitanti interkonocas bone. Por ke on enirez aden yishuvo*, on mustas prezenter su a l'altra membri e demonstrar ke lu partigas la sama valori kam la cetera habitanti. La yishuvo* tendencas atraktar tre religioza personi qua volas observer strikte lia kustumi. Ca socii anke tendencas esar en rurala loki, ma ne omna membri di olti urbi laboras en agrikulturo. Kelka membri laboras en altra urbi en la industrio o altra profesiono.

Ligili

Ligilo a la kibuco* Degania Alef. La ret-pagino skribesis hebreo e angle.

<http://www.degania.org.il/degania/>

Moshav Nahalal

Famoza por sua strukturo, hodie ja divenesas urbo, e vi vidos ca en la foto che la pagino. La pagino skribetas hebreo ed angle.
<http://www.nahalal.org.il/>

Ramot Resort

La hotelo ipsa ne es moshavo*, ma havas l'aspekto di moshavo*. On havas viduro a l'agri proxime. La pagino skribetas angle, hebreo, france e ruse.

<http://ramotresort.com/resort.asp>

L'urbeto di Bat Ayin, qua es exemplo di Yishuv. Hike on vidas granda e belega foto. Ca yishuv es di modelo religioza.

<http://www.bat-ayin.org/73023/About-Us>

L'urbeto di Tekoa, altra exemplo di Yishuv, ma ol es tre diversa e liberala kun mixuri di homi.

ma ol es tre diversa e liberala kun mixuri di homi.

<http://www.gush-etzion.org.il/tekoa.asp>

Joki

(da V.R.Srinivasan)

Efekto di Drogia

Ula viro jus ekireskis de anestezeso pos serii di probi en la hospitalo e sua spozino sidis apud ilua lit-latero.

Ilua okuli tremis aperita e su murmuris. "Tu es tre bela."

Flatita la spozino duris sua vigilado dum ke ilu driftis itere dormar.

Plu tarde la spozulo vekis su e dicis, "Tu es artoza"

Tresayigita. elu questionis ilu. "Qua eventis a beleso?"

"Drogi esas fatiganta." ilu respondis.

Ho Ve!

Docisto: Raju, quo es la sumo di du plus du plus du?

Raju: ...

Docisto : (Vidante ilua lukto) Me facas ol ankore simpla. Se me donas a vu du kunikli ed du kunikli plusa e altra du kuniklo plusa, quanta kunikli tu havus nun?

Raju: SEP.

Docisto : No. Askoltez sorgeme. Se me donas

a tu du kunikli ed du kunikli plusa e altra du kuniklo plusa, quanta kunikli tu havus nun? **17**

Raju: SEP.

Docisto: Lasez ni probar altra-maniere. Se me donas a vu du papagayi ed du papagayi plusa e altra du papagayi plusa, quanta papagayi tu havus nun?

Raju: SIS

Docisto: Tre bona!. Nun, se me donas a tu du kunikli ed du kunikli plusa e altra du kuniklo plusa, quanta kunikli tu havus nun?

Raju: SEP

Docisto: Quale tu kalkulas ke tri loti de du kunikli es SEP?

Raju: Me ja havas un kuniklo heme!

Pri la tamila film-industrio e to quo duras inspirar ol.

Da Jaime Alcoba

Ye ca monato duranta kun Hindia, la temo nun es pri la film-industrio ye la suda parto dil lando. Hindia parolas multa lingui-inter olti la tamila. La tamila posedas longa tradiciono literaturala, qua multi agnoskejis kom inter la plu rafinita en la mondo. Anke che la tamila filmi-on multa valoras la realeso dil kontenajo.

Inter la plu konocata direktanti di filmi tamila es Mani Ratnam, plu konocita por sua tri filmi "Roja", "Bombay" e "Dil Se" produktita hindalingue. Ta tri filmi multi konocas kom la "teroristala trilogio". Altra e plu frua filmo direktita da Ratnam, e klasika segun la listo dil Usana revuo "Time", es "Nayakan"(1987, kun Kamal Hasan, Saranya e Janagaraj. Ol

traktas di la vivo di Kriminalo qua intencas integrar sua vivo di krimino kun lo di sua familio nesucesoze.

Kom multa tamila filmi inspireas dil literaturo anciena tamila, oportas konocar ulo pri ica anciena e richa kulturo. La anciena muziko, literaturo ed arto omna influis la tamila kulturo hodie. Inter la plu famoza es la literaturo dil edpoko dil Sangam. Precize, la poezio dum ica epoko es tre famoza, e konsidereras kom klasika mondala literaturo. La poezio traktas la naturo e lua placo dum tempo plu simpla ante la venita dil kulturo nord-hindiana e do hinda al sudo. Ofte la poeto skribas pri la kozi di maniero florigiva la kozi ed eventi lu vidas dum la omna-diala vivo. Kun multa plezuro, adsube vi vidos tradukturi ad Ido di poemii precipue traduktita angle da A.K. Ramanujan. Olci refletas la viva stilo dil poezio Sangama, qua klozas ica artiklo. Olti skribetas kom maniero di babilajo inter personi pri eventi. Juez!

Quo el dicis

Plu granda kam la tero, certe,
plu alta kam la cielo,
plu nekomprenebla kam l'aquo
es l'amo por ca homo
ek la inklineso dil monti
ube l'abeli facas richa mielo
dil flori dil kuriqci
qua posedas tala nigra stipi.

Te:vakulatta:r (Kuruntokai

3)

Quo dicis la pediranto

Ca armarkisto posedas miltistala rimeno cirkum ilua pedo-kolo;
La yunino kun la braceleti sur elua brakio posendas pedo-kolala braceleti di virgino cirkum elua delikata pedi.

Li aspektas bona populi.

En ca loki
la venti batas la va:kai-a arbori

e sukusadigas la blanka semina-sheli quale tamburi por akrobati dancanta sur la kordi. **18**

La povri, qui esus li?
e pro quo li promenas
kun l'altri
tra ca solitara voyi
plena de bambui.

Perumpatumana:r

(Kuruntokai 7)

Quo el dicis

Semblas ke la lumanta e somerala nova burjono sur la obskura neem arboro ne durigos til ilua veno.

Ca kruela lingui dil mulieri
afektigas me,
nun ke il iris,
grindanta me til me divenas pasto
quale la sola figo
dil blanca arboro qua accensas apud l'aquo-bordo,
aplastita por sep hungrozega krabi.

Paranar (Kuruntokai

24)

Ligili:

Ca ligilo es ecelanta pagino ube on povas serchar e komprar filmi tamila kun angla subtituli.

www.shrimatis.com

Kom multa de la filmi anke kontenas muziko, me pozas ligilo a pagino kun mp3 e kun imajo-galerio dil kantisti tamila. Anke kontenas novaji pri la mondo dil kanto tamila.

<http://www.tamilbeat.com/>

E pri la tamila filmo, du ret-pagini:

www.megacinema.com

Ca ligilo es pri "Nayakan"(1987), qua aperas en la listo dil revuo "Time", inter la plu bona filmi di tota tempo.

<http://entertainment.time.com/2005/02/12/all-time-100-movies/?id=ent-main-mostpop1#nayakan-1987>

To es ligilo qua explikas Cankam (sangam ide) poezio. Ol facas la argumento ke ta poezio traktas epoko mem plu pasinta kam dum la sama tempo dil poezio ed es expre-suro di kulturo tamila indejena. Atencez: por ke on videz l'artiklo, on mustas havar moyeno enirar al pagino. Kom es artiklo akademiala, es bona ideo vidar l'artiklo per komputoro en universitato o forsan on povas intencar per biblioteko.

<http://ier.sagepub.com/content/40/3/247.abstract>

Yen kurta tradukturi di kurta poem dum la Sangam epoko. Ja vi vidis kurta exemple en l'artiklo traduktita Ide, ma hike es pluse. Atencez olti es traduktita angle.

<http://www-personal.umich.edu/~pehook/226.sangam.html>

Se vi havas komentaji o sugesti por sequanta artikli, vi povas skribar ad me e-poste a jaimelcb@gmail.com. Me interesas saveskar la opinioni dil lekteraro. Danko.

Solvuro: **Mixuro:** skRUbino, siTeli, FunestA, rubRiko **Insinuo:** On ne povas pensita kom honesta simple pro ke lu ne havis irga oportunajo por FURTAR. **Iluminez:** Retenar la unesma bulbo en 'en' pozeso por minuti kelka. Ol divenas varma. ka ne? Do qua vu devas agar nun es ico. Facez la unesma komutilo 'ek'. Pozez duesma komutilo ye 'en' pozeso. Eniras la chambro havanta bulbi. Tuschez li e trovez quan de li pozesis ye 'en'. Ita qua es varma es to qua korespondas a unesma komutilo. Ito qua es brilanta es to qua korespondas a duesma komutilo. Bulbo restanta korepondas a la triesma komutilo!. **Solvez la Cifro:** La literi es evaluata 1-26. En singla kolekto, la difero inter la suprera e fundala valori dextre, plus la difero inter la suprala e fundala sinestre, egalas la meza valoro, do la mankanta litero en la lasta kolekto es G.[7].
